

I&G / E-BÜLTEN 11/01/2023

Yurt İçi Yerleşik Tüzel Kişiler Kur Korumalı Mevduat Sisteminden 31 Aralık 2022 Tarihli Bilançolarında Yer Alan Yabancı Paralar İçin De Yararlanabilirler

Döviz tevdiat hesaplarının ve döviz cinsinden katılım fonlarının Türk lirası vadeli mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümünün usul ve esaslarının belirlendiği 2021/14 sayılı T.C. MERKEZ BANKASI Tebliğinde yapılan değişiklikle yurt içi yerleşik tüzel kişilere de 31/12/2021 ile 31/12/2022 tarihleri

arasındaki herhangi bir tarihte bankalarda mevcut olan ABD doları, Euro ve İngiliz sterlini cinsinden döviz tevdiat hesabı ve döviz cinsinden katılım fonu hesabı bakiyelerini bozdurarak sisteme dahil

olabilmeleri imkanı getirildi. Değişiklik öncesinde yurt içi yerleşik tüzel kişiler sadece 30/09/2022 tarihi itibarıyla bankalarda mevcut olan döviz tevdiat hesabı ve döviz cinsinden katılım fonu hesabı bakiyeleri için kur korumalı mevduat sistemi imkanından yararlanabiliyordu.

Gerçek kişilerin ise Kur Korumalı Mevduat sistemi devam ettiği sürece Döviz Tevdiat Hesaplarını bozdurarak sisteme dahil olabilmeleri imkan dahilindeydi.

29.01.2022 tarihli ve 31734 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 7352 sayılı VERGİ USUL KANUNU İLE

KURUMLAR VERGİSİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN ile ve 5520 sayılı Kurumlar

Vergisi Kanununa geçici 14'üncü madde eklenmiş ve 31/12/2021 tarihli bilançolarında yer alan yabancı

paralarını ve altın hesaplarını Türk lirasına çeviren ve bu suretle elde edilen Türk lirası varlığı, bu kapsamda açılan en az üç ay vadeli Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarında değerlendiren mükelleflere elde etmiş oldukları kur farkı kazançları, vade sonunda elde edilen faiz ve kâr payları ile

diğer kazançları için düzenlemede belirtilen esaslar kapsamında kurumlar vergisi istisnası getirilmişti.

Konuyla ilgili açıklamalarımıza ise 31.01.2022/40 sayılı Sirkülerimizde yer verilmişti. Getirilen istisna

düzenlemesi özetle aşağıdaki gibi olup; düzenleme uyarınca:

(1) 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (I) numaralı bendinin (g) alt bendi hükmüne istinaden Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümün desteklenmesi kapsamında dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevrilen hesaplar ile ilgili olarak; kurumların 31/12/2021 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralarını, dördüncü geçici vergi dönemine ilişkin beyannamenin verilme tarihine kadar Türk lirasına çevirmeleri ve bu suretle elde edilen Türk lirası varlığı, bu kapsamda açılan en az üç ay vadeli Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarında değerlendirmeleri durumunda aşağıda belirtilen kazançlar kurumlar vergisinden müstesna tutuldu.

a) Bu fıkra kapsamındaki yabancı paraların dönem sonu değerlemesinden kaynaklanan kur farkı kazançlarının 1/10/2021 ile 31/12/2021 tarihleri arasındaki döneme isabet eden kısmı,

b) 2021 yılı dördüncü geçici vergi dönemine ilişkin beyannamenin verilme tarihine kadar Türk lirasına çevrilen hesaplarla ilgili oluşan kur farkı kazançları ile söz konusu hesaplardan dönem sonu değerlemesinden kaynaklananlar da dâhil olmak üzere vade sonunda elde edilen faiz ve kâr payları ile diğer kazançlar.

(2) Birinci fıkra kapsamına girmemekle birlikte, kurumların 31/12/2021 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralarını 2022 yılı sonuna kadar Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümün desteklenmesi kapsamında dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevirmeleri ve bu suretle elde edilen

Türk lirası varlığı en az üç ay vadeli Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarında değerlendirmeleri durumunda oluşan kur farkı kazançlarının, geçici vergi dönemi sonu değerlemesiyle Türk lirasına çevrildiği tarih arasına isabet eden kısmı ile dönem sonu değerlemesinden kaynaklananlar da dâhil olmak üzere vade sonunda elde edilen faiz ve kâr payları ile diğer kazançlar kurumlar vergisinden müstesna tutuldu.

(3) Kurumların 31/12/2021 tarihli bilançolarında yer alan altın hesabı ile bu tarihten sonra açılacak işlenmiş ve hurda altın karşılığı altın hesabı bakiyelerini 2022 yılı sonuna kadar Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarına dönüşümün desteklenmesi kapsamında dönüşüm fiyatı üzerinden Türk lirasına çevirmeleri ve bu suretle elde edilen Türk lirası varlığı en az üç ay vadeli Türk lirası mevduat ve katılma hesaplarında değerlendirmeleri durumunda Türk lirasına çevrildiği tarihte oluşan kazançlar ile dönem sonu değerlemesinden kaynaklananlar da dâhil olmak üzere vade sonunda elde edilen faiz ve kâr payları ile diğer kazançlar kurumlar vergisinden müstesna tutuldu.

Öte yandan 7407 sayılı Kanunla yapılan değişiklikle KVK Geçici 14'üncü maddeye eklenen 4'üncü fıkrayla 31/12/2021 tarihli bilançolarda yer alması dahi 31/3/2022 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paraların 2022 yılı sonuna kadar Türk lirasına dönüştürülmesi durumunda, bu kapsamda açılacak mevduata tahakkuk ettirilecek faiz ve kâr payları ile diğer kazançlar da istisna kapsamına alınmış, maddeye eklenen 5'inci fıkra ile de Türk Lirasına dönüşen bu hesapların 2022 yılı sonuna kadar geçerli olmak üzere vade sonunda Merkez Bankasının düzenlemelerine uygun olarak yenilenmesi durumunda istisnanın yenilenen hesaplara da uygulanması yönünde düzenleme yapıldı.

Ayrıca Cumhurbaşkanına 30/6/2022 tarihli veya 30/9/2022 tarihli bilançolarda bulunan yabancı paraların Türk lirasına dönüşümünde de istisnanın uygulanabilmesi hususunda yetki verilmiş; bu yetki kapsamında 27 Temmuz 2022 tarihli ve 31905 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 5872 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile geçici 14'üncü maddesinin 4'üncü fıkrasında yer alan istisnanın, kurumların 30/6/2022 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralara da uygulanması yönünde düzenleme yapıldı.

Söz konusu istisna hükümleri, aynı şartlarla geçerli olmak üzere bilanço esasına göre defter tutan gelir vergisi mükelleflerinin kazançları hakkında da uygulanacaktır.

Kurumlar Vergisi Kanunu'nun geçici 14 üncü maddesinde yer alan Kanuni düzenleme yukarıdaki gibi olmakla birlikte; T.C. Merkez Bankası tarafından yayımlanan ve TL'ye dönüşümün usul ve esaslarının belirlendiği TÜRK LİRASI MEVDUAT VE KATILMA HESAPLARINA DÖNÜŞÜMÜN DESTEKLENMESİ HAKKINDA TEBLİĞ (SAYI: 2021/14)¹ ve ALTIN HESAPLARINDAN TÜRK LİRASI MEVDUAT VE KATILMA HESAPLARINA DÖNÜŞÜMÜN DESTEKLENMESİ HAKKINDA TEBLİĞ (SAYI: 2021/16)

2 düzenlemelerinde döviz ve altın hesaplarının TL'ye dönüşümünde tüzel kişiler için 6 ay veya 1 yıl vadeli Türk lirası mevduat veya katılma hesabı açılması öngörülmüş ve gerçek kişilere tanınan 3 ay vadeli hesap açılabilmesi imkanı tüzel kişilere tanınmamıştı. Ayrıca açılan Türk lirası mevduat veya katılma hesaplarına vade sonunda yenilenme imkânı da tanınmamıştı.

Daha sonra söz konusu Tebliğ ve Tebliğle ilgili olarak aşağıdaki değişiklikler yapıldı.

1. 7.3.2022 tarih ve 31771 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan;

- Türk Lirası Mevduat ve Katılma Hesaplarına Dönüşümün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Sayı: 2021/14)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı: 2022/9),

-Altın Hesaplarından Türk Lirası Mevduat ve Katılma Hesaplarına Dönüşümün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Sayı: 2021/16)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı: 2022/10)

ile tüzel kişilere de döviz ve altın hesaplarının TL'ye dönüşümünde 3 ay vadeli Türk lirası mevduat veya katılma hesabı açabilmeleri imkanı getirildi.

2. 22.3.2022 tarih ve 31786 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan; Türk Lirası Mevduat ve Katılma Hesaplarına Dönüşümün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Sayı: 2021/14)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı: 2022/14) ile gerçek kişilerin, Kur Korumalı Mevduat sistemi devam ettiği sürece Döviz Tevdiat Hesaplarını bozdurarak sisteme dahil olabilmeleri imkanı getirildi.

3. 8.4.2022 tarih ve 31803 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Türk Lirası Mevduat ve Katılma Hesaplarına Dönüşümün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Sayı: 2021/14)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı: 2022/16) ile yurt içi yerleşik tüzel kişilere de 31/12/2021 ile 31/3/2022 tarihleri arasındaki herhangi bir tarihte bankalarda mevcut olan ABD doları, Euro ve İngiliz sterlini cinsinden döviz tevdiat hesabı ve döviz cinsinden katılım fonu hesabı bakiyelerini bozdurarak sisteme dahil olabilmeleri imkanı getirildi.

4. 6.7.2022 tarih ve 31888 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Türk Lirası Mevduat ve Katılma Hesaplarına Dönüşümün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Sayı: 2021/14)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sayı: 2022/22) ile yurt içi yerleşik tüzel kişilere tanınan bu imkanın süresi uzatılarak 31/12/2021 ile 30/6/2022 tarihleri arasındaki herhangi bir tarihte bankalarda mevcut olan ABD doları, Euro ve İngiliz sterlini cinsinden döviz tevdiat hesabı ve döviz cinsinden katılım fonu hesabı bakiyelerini bozularak sisteme dahil olabilmeleri olanağı tanındı.

5. 30 Eylül 2022 tarihli ve 31969 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan TÜRK LİRASI MEVDUAT VE KATILMA HESAPLARINA DÖNÜŞÜMÜN DESTEKLENMESİ HAKKINDA TEBLİĞ (SAYI: 2021/14)'DE

DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR TEBLİĞ (SAYI: 2022/27) ile yurt içi yerleşik gerçek kişilerin bankalardaki, yurt içi yerleşik tüzel kişilerin 31/12/2021 ile 30/9/2022 tarihleri arasındaki herhangi bir tarihte bankalarda mevcut olan ABD doları, Euro ve İngiliz sterlini cinsinden döviz tevdiat hesabı ve döviz cinsinden katılım fonu hesabı bakiyeleri, hesap sahibinin talep etmesi halinde dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevrileceği yönünde düzenleme yapıldı.

6. 27 Ekim 2022 tarihli ve 31996 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 26/10/2022 tarihli ve 6297 sayılı 5520 Sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun Geçici 14 üncü Maddesinin Dördüncü Fıkrasında Yer Alan İstisnanın, Kurumların 30/9/2022 Tarihli Bilançolarında Yer Alan Yabancı Paralar İtibarıyla da Uygulanması Hakkında Cumhurbaşkanı Kararında 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun geçici 14'üncü maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan istisnanın, kurumların 30/9/2022 tarihli bilançolarında yer alan yabancı paralar itibarıyla da uygulanacağı belirtildi.

7. 10 Ocak 2023 tarihli ve 32069 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan TÜRK LİRASI MEVDUAT VE KATILMA HESAPLARINA DÖNÜŞÜMÜN DESTEKLENMESİ HAKKINDA TEBLİĞ (SAYI: 2021/14)'DE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR TEBLİĞ (SAYI: 2023/2) ile yurt içi yerleşik gerçek kişilerin bankalardaki, yurt içi yerleşik tüzel kişilerin 31/12/2021 ile 31/12/2022 tarihleri arasındaki herhangi bir tarihte bankalarda mevcut olan ABD doları, Euro ve İngiliz sterlini cinsinden döviz tevdiat hesabı ve döviz cinsinden katılım fonu hesabı bakiyeleri, hesap sahibinin talep etmesi halinde dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevrileceği yönünde düzenleme yapıldı. Yayımlı tarihi itibarıyla yürürlüğe giren değişiklik aşağıda karşılaştırmalı tablo halinde verilmiştir.

TÜRK LİRASI MEVDUAT VE KATILMA HESAPLARINA DÖNÜŞÜMÜN DESTEKLENMESİ HAKKINDA TEBLİĞ

(SAYI: 2021/14)

Tebliğin Önceki Hal	Değişiklik Düzenlemesi	Tebliğin Son Hali
Döviz tevdiat hesapları ve katılım fonlarının vadeli Türk lirası mevduat veya katılma hesaplarına dönüşümü MADDE 4 – (1) Yurt içi yerleşik gerçek kişilerin bankalardaki, yurt içi yerleşik tüzel kişilerin ise 31/12/2021 ile 30/9/2022 tarihleri arasındaki herhangi bir tarihte bankalarda mevcut olan ABD doları, Euro ve İngiliz sterlini cinsinden döviz tevdiat hesabı ve döviz	MADDE 1- 21/12/2021 tarihli ve 31696 mükerrer sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Türk Lirası Mevduat ve Katılma Hesaplarına Dönüşümün Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Sayı: 2021/14)'in 4 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. “(1) Yurt içi yerleşik gerçek kişilerin bankalardaki, yurt içi yerleşik tüzel kişilerin	Döviz tevdiat hesapları ve katılım fonlarının vadeli Türk lirası mevduat veya katılma hesaplarına dönüşümü MADDE 4 – (1) Yurt içi yerleşik gerçek kişilerin bankalardaki, yurt içi yerleşik tüzel kişilerin ise 31/12/2021 ile 31/12/2022 tarihleri arasındaki herhangi bir tarihte bankalarda mevcut olan ABD doları, Euro ve İngiliz sterlini cinsinden döviz tevdiat hesabı ve döviz cinsinden katılım fonu hesabı bakiyeleri, hesap sahibinin talep

TÜRK LİRASI MEVDUAT VE KATILMA HESAPLARINA DÖNÜŞÜMÜN DESTEKLENMESİ HAKKINDA TEBLİĞ

(SAYI: 2021/14)

Tebliğin Önceki Hal	Değişiklik Düzenlemesi	Tebliğin Son Hali
<p>cinsinden katılım fonu hesabı bakiyeleri, hesap sahibinin talep etmesi halinde dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevrilir. (2) Bankanın bu işlem sonucunda elde ettiği döviz dönüşüm kuru üzerinden Merkez Bankası tarafından satın alınır ve karşılığı Türk lirası ilgili bankaya aktarılır. (3) (Değişik:RG-7/3/2022- 31771) Banka tarafından yurt içi yerleşik gerçek kişiler ve yurt içi yerleşik tüzel kişiler için 3 ay, 6 ay veya 1 yıl vadeli Türk lirası mevduat veya katılma hesabı açılır. (4) Bankanın mevduat hesabına uygulayacağı faiz oranı Merkez Bankasının belirlenen bir hafta vadeli repo ihale faiz oranının altında olamaz. (Değişik cümle: RG-31/12/2021- 31706) Katılma hesabına sağlanacak getirinin Merkez Bankasının katılım bankaları ile açık piyasa işlemleri kapsamında yaptığı bir hafta vadeli geri satım vaadi ile alım işlemlerinde oluşan maliyetten düşük olması halinde aradaki farkı katılım bankacılığı esasları çerçevesinde katılım bankası karşılayabilir, karşılanmayan kısım için Merkez Bankasının ödeme yapılmaz. (5) (Ek:RG-1/2/2022-31737) Merkez Bankası, bankanın mevduat hesabına uygulayacağı azami faiz oranını belirlemeye yetkilidir. (6) (Ek:RG-22/3/2022-31786) Bu Tebliğ kapsamında Merkez Bankasının belirleyeceği usul ve esaslar çerçevesinde komisyon ve/veya masraf ödenebilir.</p>	<p>ise 31/12/2021 ile 30/9/2022 tarihleri arasındaki herhangi bir tarihte bankalarda mevcut olan ABD doları, Euro ve İngiliz sterlini cinsinden döviz tevdiat hesabı ve döviz cinsinden katılım fonu hesabı bakiyeleri, hesap sahibinin talep etmesi halinde dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevrilir.” MADDE 2- Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer. MADDE 3- Bu Tebliğ hükümlerini Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Başkanı yürütür.</p>	<p>etmesi halinde dönüşüm kuru üzerinden Türk lirasına çevrilir. (2) Bankanın bu işlem sonucunda elde ettiği döviz dönüşüm kuru üzerinden Merkez Bankası tarafından satın alınır ve karşılığı Türk lirası ilgili bankaya aktarılır. (3) (Değişik:RG-7/3/2022-31771) Banka tarafından yurt içi yerleşik gerçek kişiler ve yurt içi yerleşik tüzel kişiler için 3 ay, 6 ay veya 1 yıl vadeli Türk lirası mevduat veya katılma hesabı açılır. (4) Bankanın mevduat hesabına uygulayacağı faiz oranı Merkez Bankasının belirlenen bir hafta vadeli repo ihale faiz oranının altında olamaz. (Değişik cümle: RG31/12/2021-31706) Katılma hesabına sağlanacak getirinin Merkez Bankasının katılım bankaları ile açık piyasa işlemleri kapsamında yaptığı bir hafta vadeli geri satım vaadi ile alım işlemlerinde oluşan maliyetten düşük olması halinde aradaki farkı katılım bankacılığı esasları çerçevesinde katılım bankası karşılayabilir, karşılanmayan kısım için Merkez Bankasının ödeme yapılmaz. (5) (Ek:RG-1/2/2022- 31737) Merkez Bankası, bankanın mevduat hesabına uygulayacağı azami faiz oranını belirlemeye yetkilidir. (6) (Ek:RG-22/3/2022-31786) Bu Tebliğ kapsamında Merkez Bankasının belirleyeceği usul ve esaslar çerçevesinde komisyon ve/veya masraf ödenebilir.</p>

Kaynak :

1 Resmî Gazete Tarihi: 21.12.2021 Resmî Gazete Sayısı: 31696

2 Resmî Gazete Tarihi: 29.12.2021 Resmî Gazete Sayısı: 31704

İşiniz, İşimiz...